Protocol voor oogsten en schonen van Zeekraal

Greet Blom-zandstra & Willem de Visser

Achtergrond

In oktober en november rijpt zeekraal af (Figuur 1). *Salicornia europaea* verkleurt rood/paars, *Salicornia procumbens* geel/oranje (Figuur 2). Daarna wordt alles bruin (Figuur 3).

Figuur 1. Natuurlijke vegetatie in oktober.

Figuur 2. *S. europaea* (links) en *S. procumbens* (rechts).

Zaden kunnen voor de teelt van zeekraal commercieel worden gekocht, maar het is ook mogelijk om zelf zaden te winnen en op te schonen. Het stadium, waarin planten worden geoogst, is niet zo cruciaal voor een goede kieming.

Figuur 3. *S. europaea* (links) en *S. procumbens* (rechts) afgerijpt en droog.

Voor het oogsten en winnen van schoon zaad is een stap-voor-stap protocol ontwikkeld.

Oogsten en opschonen stap voor stap

- Knip de planten met zaden boven de grond af (Figuur 4).
- Laat de planten één tot twee maanden onder een overkapping buiten in de wind afrijpen en drogen (Figuur 5).

Figuur 4. Snijden van zeekraal.

Figuur 5. Drogen onder een overkapping.

- Leg het gedroogde materiaal nog 48 uren bij een kachel (of in een droogstoof bij 40 ℃ of geventileerde ruimte) om na te drogen.
- Wrijf de planten tussen de handen om de zaden eruit te krijgen (Figuur 6). Rubber handschoenen met “profiel” vergemakkelijken het vrijmaken van de zaden uit de aren. Na verloop van tijd ontstaat een mix van de zaden en de zogenaamde perigonia (Figuur 7), de bloembekleedsels die de zaden bedekten.

Figuur 6. Fijnwrijven van droog materiaal.

Figuur 7. Mix van perigonia en zaden.

Bij beschikbaarheid van een zeef- en borstelmachine

- Zeef en borstel het residu ten behoeve van zaadschoning in de volgende stappen (Figuur 8):
  - Zeven door 1,5 mm zeef om takjes te verwijderen
  - Wrijfmachine toerental gedurende 1 minuut maximaal
  - Zeven door 0,6 mm
  - Dan tweemaal door 1,1 mm zeven om laatste stokjes kwijt te raken
- Blowen in een blowmachine met een heel fijne onderzeef. Stel de luchtstroom zo in, dat perigonia en mogelijk aanwezige loze zaden worden weggeblazen en de volle zaden achterblijven.

Figuur 8. Verschillende zeven, een borstelmachine en opgeschoond zaad

Zaden moeten droog en koel worden bewaard. Zo kunnen de zeekraalzaden na jaren van bewaren nog goed kiemen. Wel kunnen in de loop der jaren onderlinge verschillen tussen partijen gaan optreden. Zaden verouderen na winning echter wel snel als ze niet droog en koel worden bewaard.

Wageningen Universiteit & Research Centrum
Postbus 616, 6700 AP Wageningen
Contact: greet.blom@wur.nl
T + 31 (0)317 48 04 93
www.wageningenUR.nl/

Zeeuwse Tong
Ontwikkelingsproject van Bedrijfsleven, Onderzoeksinstellingen en Opleidingsinstituten voor de binnendijkse kweek van zagers, vis zoals zeetong en schelpdieren gecombineerd met de teelt van zilte gewassen. Het project wordt ondersteund door de Provincie Zeeland, het Ministerie van Economische Zaken en het Nederlandse operationeel programma “Perspectief voor een duurzame visserij” dat wordt medegefinancierd uit het EVF.